

МАТЕРИАЛИ
ЗА VII МЕЖДУНАРОДНА
НАУЧНА ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

«ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
НА XXI ВЕК - 2011»

17 - 25 октомври 2011 г.

Том 11
Педагогически науки
Филологични науки

София
«Бял ГРАД-БГ» ООД
2011

То публикува «Бял ГРАД-БГ» ООД, Република България, гр.София, район «Триадница», бул. «Витоша» №4, ет.5

Материали за 7-а международна научна практична конференция, «Образованието и науката на XXI век», - 2011. Том 11. Педагогически науки. Филологични науки. София. «Бял ГРАД-БГ» ООД - 112 стр.

Редактор: Мияко Тодоров Петков

Мениджър: Надя Атанасова Александрова

Технически работник: Татяна Стефанова Тодорова

Материали за 7-а международна научна практична конференция, «Образованието и науката на XXI век», 17 - 25 октомври 2011 г. на педагогически науки, филологични науки.

За ученици, работници на проучвания.

Цена 10 BGLV

ISBN 978-966-8736-05-6

© Колектив на автори, 2011
© «Бял ГРАД-БГ» ООД, 2011

ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ

СЪВРЕМЕННИ МЕТОДИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

Новик Н.Н.
ст. преподавател кафедры ПимДО ТГГПУ
г.Казань

РОЛЬ УЧИТЕЛЯ В СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ РАЗВИТИЯ КОММУНИКАТИВНЫХ СПОСОБНОСТЕЙ У ПОДРОСТКОВ С ОТКЛОНЯЮЩИМСЯ ПОВЕДЕНИЕМ

Успехи в развитии коммуникативных способностей у подростков с отклоняющимся поведением определяются многими факторами. В их числе – методика развития коммуникативных способностей, возрастные особенности подростков, наличный уровень их развития и др. Кроме вышелеречисленных, важным фактором развития коммуникативных способностей у подростков с отклоняющимся поведением является сам педагог.

Самым существенным в развитии коммуникативных способностей у подростков с отклоняющимся поведением является умение учителя «видеть» отношения, наблюдать за поведением детей. Отношение проявляется во взгляде, в реплике, в поступке, в мимике, жесте и эмоции. Личность учителя постоянно действует на личность подростка. Педагог воспитывает обучаемого прежде всего серьезной подготовкой к разговору, мастерским его проведением, высокой культурой поведения, аккуратной одеждой, чистотой речи, своевременным началом и концом занятия, готовностью задержаться и объяснить непонятное. Очень ценны и манера поведения самого учителя, его доброжелательность, искренность, такт в отношении с окружающими людьми.

Учителю следует постоянно помнить, что асоциальные установки и отклоняющееся поведение, возникшие в процессе развития личности подростка, взаимосвязаны и подвержены взаимному влиянию. При отсутствии полноценной воспитательно-коррекционной работы усугубляется «трудность» подростка, приводя к возникновению новых признаков отклонения в развитии личности, а также повышая уровень запущенности уже имеющихся. И, напротив, умелые действия педагога призваны изменить ситуацию в лучшую сторону.

На начальном этапе предупреждения и преодоления отклоняющегося поведения было бы очень важно разорвать такие отрицательные связи, задавая новый тон в развитии подростка. Наблюдая лишь небольшие сдвиги в снижении уровня асоциальности, мы в действительности получаем разрыв отрица-

- аналіз сформованості основних педагогічних властивостей особи із порушеннями інтелектуального розвитку, з якою проводиться профілактика, її навченості, вихованості, розвитку, здатності піддаватись педагогічній корекції;
- виявлення негативних звичок у поведінці, які ускладнюють індивідуальну детермінацію певної поведінки;
- соціально-педагогічному аналізі середовища і його факторів, які ви значають виховання, розвиток та корекцію особи з вадами розумового розвитку;
- прогнозування розвитку індивідуальної поведінки і оцінювання переважної тенденції: позитивної чи негативної;
- визначення педагогічних заходів, планів індивідуальної профілактичної роботи (програми, прийоми);
- компетентність реалізації спланованих заходів задля отримання запланованого результату;
- педагогічний контроль поведінки і зміни рис особи, з якою проводять профілактику;

Специфіка індивідуальної профілактики з дітьми, що мають низький рівень інтелектуального розвитку вимагає врахування:

- психологічних процесів (особливостей уваги, мислення, пам'яті, сприйняття);
- рівня світогляду і морального розвитку, моральних мотивів, властивих певній людині;
- характерних рис особливості з особливими освітніми проблемами дитини;
- обставин, за яких у розумово відсталій дитині виникли асоціальні наміри;
- негативних факторів конкретного середовища, що формують мотиви девіантної поведінки.

Під час планування індивідуального профілактичного впливу провідною метою є позитивні зміни в особистості з інтелектуальними вадами щодо отримання загальноприйнятих соціальних норм, правил, цінностей та заходів сучасного суспільного життя членом якого є і кожна людина із особливими освітніми потребами зокрема.

Література :

1. Аванесов Г.А. Криминология и социальная профилактика. – М., 1980.
2. Головка Н.І. Права педагогіка: Навчальний посібник. – К: МАУП, 2007.

К.л.н., доцент Краснова Н. П.

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна

ПРИЙОМНА СІМ'Я ДЛЯ ДІТЕЙ-СИРИТ З ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ ОБМЕЖЕННЯМИ

1. Приймозна сім'я.

Матеріали, викладені у літературі, переконливо доводять переваги сімейних форм у порівнянні з інтернатними формами утримання, виховання, навчання, лікування і корекції вад і захворювань дітей-сирит і дітей, позбавлених батьківського піклування, у тому числі дітей з функціональними обмеженнями. Разом з тим, створення прийомних сімей – складний багатоетапний процес, який, зокрема, включає попередній відбір і підготовку потенційних прийомних батьків, підготовку дітей і працівників інтернатних закладів до передачі дітей у сім'ї, підготовку соціальних працівників для соціального супроводу прийомних сімей тощо. Створення прийомних сімей для дітей з функціональними обмеженнями має низку специфічних проблем, яких не існує у прийомних сім'ях зі здоровими дітьми. Ці проблеми (комунікативні, педагогічні, медичного обслуговування тощо) спричиняють прийомним батькам додаткові психологічні, побутові і матеріальні труднощі.

Але будь-яка попередня підготовка прийомних батьків не в змозі їх повноцінно забезпечити засобами і методами роботи з дітьми, які мають функціональні обмеження і, тому, прийомні батьки можуть виявитися нездатними одразу знайти оптимальні методи виховання й догляду дитини з функціональними обмеженнями. Може бути потрібен певний (інколи досить тривалий) період знайомства, звикання до дитини, несхожої на інших.

Тому прийомним батькам часто недоступні специфічні методи і засоби навчання і корекції вад та захворювань. Крім того, вилучення дитини з функціональними обмеженнями із середовища дітей зі схожими проблемами може зменшувати ефективність виховання внаслідок обмеження чинника психологічної взаємодопомоги.

2. Приймозна сім'я тимчасового перебування (ПСТП).

Головною метою функціонування ПСТП є надати дітям-сиротам з функціональними обмеженнями, які виховуються в інтернатах, можливість отримати сімейне піклування з усіма притаманними йому позитивними властивостями, сприяти підготовці цих дітей до майбутнього самостійного життя.

Досягнення зазначеної мети можливе, на нашу думку, лише шляхом надання дитині родинного тепла і персональної батьківської турботи, формування відповідних світоглядних цінностей і психологічних установок, прищеплення практичних умінь і навичок, завдяки індивідуальному впливу комплексу цінно-

стей, характерному при вихованні у родині, чого безпосередньо бракує інтернатному вихованню.

Аналіз виховання дітей з функціональними обмеженнями у прийомних сім'ях дають можливість дійти таких висновків:

1. Не викликає сумніву доцільність створення прийомних сімей для дітей з функціональними обмеженнями незалежно від того, чи дозволяє характер вад і захворювань позбутися в перспективі функціональних обмежень за рахунок індивідуального підходу до лікування, виховання і навчання, який є у прийомній сім'ї, чи такої перспективи немає з об'єктивних причин.

2. Діти, вади і захворювання яких об'єктивно припускають можливість позбутися більшості функціональних обмежень, отримують в прийомних сім'ях відповідні умови. Натомість у разі їхнього виховання у інституціональній системі, створення таких умов є досить проблематичним. Тому виникає загроза прогресування відставання в розвитку, набуття недостатнього рівня соціалізованості для самостійного влаштування в дорослому житті, навіть інвалідності.

3. Процес лікування, виховання і навчання таких дітей можуть досить ефективно організувати прийомні сім'ї в залежності від індивідуальних показників як за допомогою спеціальних, так і звичайних навчально-виховних закладів інституціональної системи. Відвідування спеціальних навчально-виховних закладів може бути максимально ефективним, якщо передбачається у денному режимі, без застосування інтернатної форми утримання. Зазначеним сім'ям потрібна соціальна підтримка з боку закладів соціального або комплексного (соціально-педагогічного, корекційно-лікувального) спрямування та соціальний супровід з боку відповідних соціальних служб.

4. Діти, які не можуть позбутися функціональних обмежень з об'єктивних причин, пов'язаних з характером вад і захворювань, отримують в прийомній сім'ї певні можливості для пом'якшення перебігу супровідних захворювань, набувають визначеного морального статусу, розвитку індивідуальних рис особистості, соціальних і побутових навичок, яких інколи бракує вихованцям інтернатних закладів. У подальшому це створює передумови для набуття доступних професійних знань і навичок, влаштування у дорослому житті. У разі виховання таких дітей в інституціональній системі може бути імовірною перспектива дорослого життя у будинках-інтернатах для інвалідів.

5. Процес лікування, виховання і навчання дітей з важкими функціональними обмеженнями, як правило, буде ефективним, якщо поєднується сімейне виховання і навчання в спеціальному закладі. Прийомним сім'ям доцільно користуватися спеціалізованими послугами закладів щодо навчально-корекційних методів роботи, але використання елементів інтернатного утримання, як правило, не справляє позитивного впливу на виховання дітей. Такі прийомні сім'ї краще погребують соціального супроводу, допомоги соціальних служб з багатьох щоденних проблем щодо лікування, освіти, професійної підготовки, відстоювання законних прав та інтересів дітей. Прийомним батькам потрібні консуль-

танці з медичних, педагогічних і юридичних питань, принаймні до досягнення повноліття прийомних дітей. Крім того, навчання дітей у спеціальних навчально-виховних закладах не виключає доцільності відвідування, у вільний час, денних закладів соціального спрямування, які здатні розширити коло спілкування дітей з важкими функціональними обмеженнями, забезпечити їхню інтеграцію в суспільне життя.

Саралиева Т.Р.

Чеченский институт повышения квалификации работников образования,
г. Грозный, Россия

ФУНКЦИИ КОНФЛИКТОЛОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ УЧИТЕЛЯ

Конфликтологическая компетентность – термин, имеющий множество родственных понятий, таких, как «конфликтологическая грамотность», «конфликтная компетентность», «конфликтологическая культура», «конфликтологическая готовность». Анализ литературы показал, что существует два основных подхода к пониманию исследуемой нами дефиниции: профессиональный и социальный.

Сторонники профессионального подхода (Е.Е. Акимов, Е.Е. Ефимова, Л.А. Лукашенок, В.И. Митюк, Н.Т. Рожков) считают конфликтологическую компетентность частью профессиональной компетентности. Сторонники социального подхода (И.А. Зимняя, Х. Петиллон, В. Хутмакер и др.) считают конфликтологическую компетентность составной частью общей социальной компетентности.

По нашему мнению эти два подхода имеют право на существование, так как каждый человек должен быть способен к осуществлению деятельности по профилактике конфликта, к минимизации деструктивных форм конфликта и переводу их в конструктивное русло; к выступлению в роли посредника или медиатора при разрешении конфликта. В таком случае – это социальная компетентность. Если работа с людьми и, как следствие, предотвращение, урегулирование и разрешение конфликтов, является профессиональной обязанностью специалиста, то это уже профессиональная компетентность. Профессия учителя, безусловно, требует наличия развитой конфликтологической компетентности, поэтому мы считаем её составной частью профессиональной.

Разрабатывая структуру конфликтологической компетентности учителя, мы выявили следующую совокупность компонентов:

– мотивационный компонент включает систему побуждений учителя, связанных с конфликтной ситуацией, отражающей состояние внутренних движущих сил, которые благоприятствуют адекватному поведению в конфликте;